

Povinnost zřídit výbor pro audit a kdo ji má

Povinnost zřídit výbor pro audit pro některé subjekty byla do českého právního řádu zavedena zákonem č. 93/2009 Sb., o auditorech a o změně některých zákonů (zákon o auditorech, dále jen „zákon o auditorech“), který nabyl účinnosti dne 14. dubna 2009. Zákon o auditorech mimo jiné provádí transpozici 8. směrnice o povinném auditu (*Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/43/ES ze dne 17. května 2006 o povinném auditu ročních a konsolidovaných účetních závěrek, o změně směrnic Rady 78/660/EHS a 83/349/EHS a o zrušení směrnice Rady 84/253/EHS*), která představuje právní rámec Evropské unie upravující požadavky na auditory při ověřování účetních závěrek. V rámci této transpozice bylo nutné do českého právního řádu zakotvit taktéž některé požadavky vztahující se výlučně ke správě a řízení některých subjektů. Záměrně zde používám termín subjekt, neboť samo komunitární právo je v oblasti ukládání „práv a povinností“ tzv. non-subjektům, tedy subjektům bez právní osobnosti značně liknavé. Nejvýznamnějším požadavkem z oblasti správy a řízení je povinné zřízení výboru pro audit tzv. subjekty veřejného zájmu. Na základě diskuzí, jak na politické úrovni, tak v rámci široké veřejnosti bylo při přípravě návrhu zákona o auditorech v letech 2006 až 2008 rozhodnuto, že subjekty veřejného zájmu budou tyto účetní jednotky:

- právnické osoby, které jsou založeny podle českého práva a jejichž převoditelné cenné papíry jsou přijaty k obchodování na evropském regulovaném trhu nebo zahraničním trhu obdobném regulovanému trhu“ nebo smluvního státu dohody o Evropském hospodářském prostoru,
- banky,
- pojišťovny a zajišťovny,
- Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky,
- zdravotní pojišťovny,
- penzijní fondy,
- penzijní společnosti,
- spořitelny a úvěrní družstva,
- obchodníci s cennými papíry,

- centrální depozitář,
- investiční společnosti a investiční fondy,
- obchodní společnost nebo družstvo nebo konsolidující účetní jednotka, pokud průměrný přepočtený stav zaměstnanců obchodní společnosti nebo družstva nebo konsolidačního celku za bezprostředně předcházející účetní období převýšil 4000 zaměstnanců.

„Cílem zákona o auditorech není upravit veškeré aspekty fungování výboru pro audit“

Definice subjektů veřejného zájmu prošla v období mezi léty 2009 a 2016 několika změnami. Většinu z nich lze podřadit pod tzv. legislativně technické úpravy, které vyplynuly ze změn jiných právních předpisů nebo z potřeby zpřehlednit a zpřesnit definici subjektu veřejného zájmu, v tomto případě za účelem vyloučení některých zaznamenaných výkladových nejasností. Nicméně nejdůležitější změnou byla celková revize množiny subjektů veřejného zájmu, která byla provedena v rámci přípravy novely zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o účetnictví“, zákon č. 221/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony), výsledkem pak bylo její zúžení a přesunutí do zákona o účetnictví. Od 1. 1. 2016 jsou subjekty veřejného zájmu tyto účetní jednotky:

- obchodní společnost, která je emitentem investičních cenných papírů přijatých k obchodování na evropském regulovaném trhu,
- banka podle zákona upravujícího činnost bank nebo spořitelny a úvěrní družstvo podle zákona upravujícího činnost spořitelny a úvěrních družstev,

■ VÝBORY PRO AUDIT

1. Do jaké míry naplňují výbory pro audit své poslání v organizacích v ČR?
2. Co, jako interní auditor, nejvíce očekáváte od práce výborů pro audit?
3. Ve kterém směru vidíte největší prostor pro případné zlepšování práce výborů pro audit?

Pavel Šrámek
ředitel ÚIA Skupiny Metrostav
Metrostav a.s.

1. U naší společnosti byl výbor pro audit v r. 2016 zrušen.
2. Viz odpověď č. 1 – neočekáváme nic.
3. Dtto.

- pojišťovna nebo zajišťovna podle zákona upravujícího činnost pojišťoven a zajišťoven,
- penzijní společnost podle zákona upravujícího důchodové spoření nebo doplňkové penzijní spoření,
- zdravotní pojišťovna.

Z povinnosti zřídit výbor pro audit jsou od počátku existence této povinnosti vyjmuty některé subjekty veřejného zájmu za předpokladu naplnění podmínek zakotvených v zákoně o auditorech. Novinkou od 1. 1. 2016 je zavedení povinnosti zřídit výbor pro audit pro některé subjekty se státní účastí. Povinnost zřídit výbor pro audit a uplatnit při jeho činnosti relevantní požadavky stanovené zákonem o auditorech má také účetní jednotka, která je

a) obchodní korporací podle zákona o obchodních korporacích, která je velkou účetní jednotkou a ve které organizační složka státu, územní samosprávný celek, dobrovolný svazek obcí nebo městská část hlavního města Prahy nakládá samostatně nebo společně s jinou organizační složkou státu, územním samosprávným celkem, dobrovolným svazkem obcí nebo městskou částí hlavního města Prahy podílem na hlasovacích právech představujícím více než 50 % všech hlasů v obchodní korporaci,

b) obchodní korporací podle zákona o obchodních korporacích, která je konsolidující účetní jednotkou, která na konsolidovaném základě překračuje k rozvahovému dni alespoň 2 hraniční hodnoty uvedené v § 1b odst. 3 zákona o účetnictví, a ve které organizační složka státu, územní samosprávný celek, dobrovolný svazek obcí nebo městská část hlavního města Prahy nakládá samostatně nebo společně s jinou organizační složkou státu, územním samosprávným celkem, dobrovolným svazkem obcí nebo jinou městskou částí hlavního města Prahy podílem na hlasovacích právech představujícím více než 50 % všech hlasů v obchodní korporaci,

c) státním podnikem podle zákona o státním podniku, který je velkou účetní jednotkou,

d) státní organizací Správa železniční dopravní cesty podle zákona upravujícího zřízení a činnost státní organizace Správa železniční dopravní cesty, nebo

e) obchodní korporací podle zákona o obchodních korporacích, která je velkou účetní jednotkou, je-li její ovládající osobou účetní jednotka uvedená v písmenech a) až c), rozhodne-li tak její ovládající osoba.

Rozsah úpravy činnosti výborů pro audit zákonem o auditorech

Cílem zákona o auditorech není upravit veškeré aspekty fungování výboru pro audit (jakými je např. vyčerpávající definice nezávislosti, složení, pravomoci, otázka pracovně právních vztahů,

„pravomoci“ v oblasti interního auditu apod.), ale stanovit v souladu s evropskou legislativou elementární podmínky pro řádné zřízení a fungování výboru pro audit u subjektů veřejného zájmu, resp. jak jsem uvedl, dalších účetních jednotek. Rozsah činností výboru pro audit je proto v zákoně o auditorech vztažen až na drobné výjimky výhradně k povinnému auditu.

Účel zřízení výboru pro audit a jeho fungování

Účelem zřízení výboru pro audit není v žádném případě vyjmutí relevantních záležitostí z působnosti řídicího (statutárního) nebo kontrolního orgánu; ten stále zůstává odpovědný za rozhodnutí přijatá v oblasti jeho působnosti. Odpovědnost za správu a řízení je detailně upravena v zákoně č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech, (zákon o obchodních korporacích, dále jen „zákon o obchodních korporacích“). Sama filozofie zřízení výboru pro audit musí vycházet ze skutečnosti, aby členové řídicích (statutárních) orgánů, kontrolních orgánů, jakož i auditori měli přímý zájem na efektivním fungování výborů pro audit, neboť výbor pro audit jim prakticky může pomoci při plnění jejich zákonných povinností, ať již jako osob pověřených řízením a kontrolou, nebo osob poskytujících takovému subjektu své služby. Silný a kompetentní výbor pro audit je rozhodně nutné považovat za nedílnou součást (moderního) systému správy a řízení. Cílem výboru pro audit je v rámci systému správy a řízení přispívat k minimalizaci finančních a provozních rizik uvnitř subjektu, jakož i nepřímo přispět k řádnému poskytování správných informací uvnitř i vně samotného subjektu. Na druhou stranu nesmí zřízením výboru pro audit dojít ke snížení odpovědnosti řídicího (statutárního) orgánu za celkové fungování subjektu, včetně fungování vnitřní kontroly, řízení rizik a vnitřního auditu, je-li zřízen, eventuálně k přenášení odpovědnosti kontrolního orgánu za dohled nad výkonem působnosti řídicího (statutárního) orgánu a činností subjektu na jiný orgán či výbor; obecná úprava obchodního práva přímo zakazuje, aby kdokoliv uděloval kontrolnímu orgánu pokyny týkající se jeho zákonné povinnosti kontroly působnosti řídicího (statutárního) orgánu. Z pohledu jakéhokoliv subjektu, který zřizuje výbor pro audit, je tedy nezbytné ideálně vybalancovat výše uvedené dle mého elementární předpoklady pro fungování výboru pro audit. Přesná funkce každého vytvořeného výboru by měla být popsána v podmínkách výkonu pravomocí stanovených řídicím (statutárním) nebo kontrolním orgánem ve statutu výboru pro audit.

Nezávislost a odbornost členů výboru pro audit – legislativní pohled

Zákon o auditorech taxativně nevymezuje „nezávislost“ člena výboru pro audit. V souladu s eurokonformním výkladem a výkladem dle účelu právní normy by nezávislost měla být chápána absence přímých i nepřímých vazeb, které by znamenaly střet

Jitka Kazimírová
Senior Manager Internal Audit
Allianz

1. Role výborů pro audit je vyvinutá spíše ve finančním sektoru a jinde se teprve utváří. Za naplnění role z pohledu interního auditora považuji za klíčové 2 věci: 1. mít ve VpA partnera pro odbornou diskuzi nad klíčovými zjištěními auditu, podporu při jejich implementaci. 2. VpA jako důležitý prvek nezávislosti interního auditu, který jistí CAE v závěrech auditu vůči managementu.

2. Očekávání jsou shrnuta v odpovědi na otázku č. 1. Klíčové přitom je, aby složení VpA bylo z expertů (ideálně částečně ex-auditorů), kteří rozumějí jak organizaci samotné, tak poslání VpA.

3. Posílení nezávislosti a kompetencí VpA je potřebné zejména ve veřejném sektoru, aby výbory plnily svoji skutečnou roli a mohly se posouvat z pozice nezávislého orgánu příslušné organizace dále směrem ke světlým zítkům.

zájmů ve vztahu k činnostem a povinnostem výboru pro audit. Za nezávislého lze považovat člena výboru pro audit, který nemá obchodní, rodinné či jiné vztahy k subjektu veřejného zájmu, jejímú většinovému akcionáři či vedení, pokud by takové vztahy mohly vést ke střetu zájmů zhoršujícímú jeho úsudek.

Hodnocení nezávislosti je individuální v každém konkrétním případě a mělo by být provedeno v rovině personální i ekonomické. Vyčerpávajícím způsobem kritéria nezávislosti určit nelze. V případě pochybností je možný dvojitý postup:

- považovat osobu za nesplňující kritérium nezávislosti, nebo
- předložit nejvyššímu orgánu informace, které dostatečně vyvracejí pochyby plynoucí z postavení posuzované osoby, jež by mohlo zakládat střet zájmů.

„Silný a kompetentní výbor pro audit je rozhodně nutné považovat za nedílnou součást (moderního) systému správy a řízení“

Pro posouzení nezávislosti člena výboru pro audit lze vzhledem ke komunitárnímu základu zákona o auditorech, který je transpozičním předpisem směrnice 2006/43/ES o povinném auditu ročních a konsolidovaných účetních závěrek, vycházet i z *Doporučení Komise (2005/162/ES) ze dne 15. února 2005 o úloze nevykonných členů správní rady nebo členů dozorčí rady a o výborech správní nebo dozorčí rady společností kótovaných na burze*. Toto doporučení, ač právně nezávazné, odráží evropský standard posuzování otázek mimo jiné i nezávislosti.

Níže uvádím některé příklady z jiných zemí, které mohou sloužit jako vodítka při stanovování individuálních kritérií nezávislosti členů výboru pro audit v jednotlivých subjektech. Jedná se pouze o ilustrativní příklady, pro zjednodušení vztažené na obchodní korporaci.

Za nezávislého by neměl být považován např. ten, kdo:

- a) drží akcie v hodnotě, vyšší než 5 % splaceného kapitálu akciové společnosti, ovládané, ovládající, přidružené nebo spřízněné obchodní korporace, včetně akcií držených propojenými osobami,
- b) je vedoucím zaměstnancem, který se účastní řízení obchodní korporace, ovládané, ovládající, přidružené nebo spřízněné obchodní korporace nebo majoritního akcionáře,

c) je zaměstnancem nebo jinou osobou (jako např. poradcem), která přijímá pravidelný plat od obchodní korporace, ovládané, ovládající, přidružené nebo spřízněné obchodní korporace nebo majoritního akcionáře; např. generální ředitel obchodní korporace nemůže být členem výboru pro audit, neboť je přímo odpovědný za řízení atd.,

d) je vedoucím zaměstnancem, který má přímý nebo nepřímý prospěch nebo zájem na řízení obchodní korporace, ovládané, ovládající, přidružené nebo spřízněné obchodní korporace nebo majoritního akcionáře, včetně finančního řízení,

e) je vedoucím zaměstnancem, který je propojenou osobou s členem vedení nebo většinovým akcionářem společnosti,

f) je osobou, která plní úkoly, vydává stanoviska nebo reportuje o úkolech delegovaných přímo vedením obchodní korporace, včetně propojených nebo blízkých osob uvedených osob.

Je zcela na subjektu veřejného zájmu, případně jaké další okolnosti stanoví jako ovlivňující nezávislost členů výboru pro audit (např. prodej zboží za cenu neobvyklou, poskytování zápůjčky, nákup akcií obchodní korporace, ovládané, ovládající, přidružené nebo spřízněné obchodní korporace nebo majoritního akcionáře apod.). Za porušení nezávislosti by mělo být považováno i jednání odporující statutu výboru pro audit a rovněž jakékoliv jednání bez řádného projednání na řádném nebo mimořádném zasedání výboru pro audit.

Co se týká posílení odbornosti členů výboru pro audit, zákon o auditorech přímo stanoví, aby alespoň jeden člen výboru pro audit byl statutárním auditorem nebo osobou, která byla statutárním auditorem anebo osobou, která má účetní kvalifikaci. Vzhledem k tomu, že v právním řádu České republiky není vymezen termín „účetní kvalifikace“, zákon o auditorech stanoví obecné požadavky, které by měla tato osoba splnit. Pro účely tohoto zákona může být za odborně způsobilou osobu považován např. účetní znalec ve vztahu k Etickému kodexu IFAC nebo např. certifikovaný účetní nebo účetní expert, tj. osoba, která získala „účetní kvalifikaci“ v rámci systému certifikace účetních (Institut certifikace účetních, a.s.), nebo také osoba, která vzhledem ke svým zkušenostem v oblasti účetnictví u subjektů veřejného zájmu nebo i jiných subjektů disponuje dostatkem znalostí a zkušeností v oblasti účetnictví, aby funkci ve výboru pro audit mohla řádně zastávat, a to ve specifickém odvětví, ve kterém subjekt veřejného zájmu působí. Tento člen musí být vždy nezávislý.

Požadavky na ostatní členy výboru pro audit jsou stanoveny s ohledem na specifickou činnost výboru pro audit. Zákon o auditorech požaduje, aby členové výboru pro audit měli alespoň dvouletou zkušenost ve funkcích, které jsou pro výkon ve výboru pro audit přinejmenším klíčové. Vzhledem k tomu, že výbor pro audit nezastává funkce pouze v oblasti povinného auditu, právní

Miroslav Leixner
ředitel odboru interního auditu a kontroly
Ministerstvo kultury

1. Se soukromoprávním sektorem nemám zkušenost, ve veřejné správě zatím nemám žádné informace o výraznějším pozitivním působení.

2. Za pozitivní budu považovat, podaří-li se výborům pro audit zlepšit efektivitu a účinnost dopadů práce útvarů interního auditu na fungování jejich organizací, zejména v realizaci přijatých opatření a minimalizaci rizik prezentovaných ve zprávách z interních auditů. Za podstat-

né také považuji to, aby bylo zlepšeno postavení interních auditorů veřejné správy v platových tabulkách – za odpovídající považuji platové zařazení do 13. až 15. platové třídy.

3. S prací výborů pro audit ve veřejné správě jsem se dosud nesešel a sám jsem zvědav, jak se osvědčí jejich případná existence podle navrhovaného zákona o řízení a kontrole veřejných financí. Základem dobré a účinné práce výborů pro audit je kvalitní personální obsazení a na to bude potřeba se soustředit.

úprava stanoví požadavky na členy výboru pro audit právě s ohledem i na ostatní specifické funkce výboru pro audit. Těmi jsou např. úloha výboru pro audit v oblasti řízení rizik, compliance, interního auditu nebo případně odměňování.

Činnosti výboru pro audit

V následující části uvádím seznam klíčových činností stanovených zákonem o auditorech, resp. jeho návrhem, který je v současné době projednáván na úrovni Parlamentu České republiky, a to výboru pro audit. Vzhledem k tomu, že ani žádný právní předpis, ani žádná metodika nemůže zcela vyčerpávajícím způsobem determinovat veškeré aspekty činnosti výboru pro audit, ke každé uvedené povinnosti uvádím principy, jakým způsobem by měli členové výboru pro audit k jednotlivým činnostem přistupovat. Zde samozřejmě platí elementární předpoklad, kterým je detailně propracovaná interakce mezi jednotlivými orgány a jejich výbory či podvýbory, např. vhodným nástrojem je statut výboru pro audit. Předem uvádím, že se nejedná o závazný výklad ministerstva financí, pouze o přiblížení obsahu stávajících i nově navrhovaných činností výboru pro audit.

„Na druhou stranu nesmí zřízením výboru pro audit dojít ke snížení odpovědnosti řídicího (statutárního) orgánu“

a) Výbor pro audit ze zákona o auditorech sleduje účinnost vnitřní kontroly, systému řízení rizik, sleduje účinnost vnitřního auditu a jeho funkční nezávislost, je-li funkce vnitřního auditu zřízena. Výbor pro audit by měl být odpovídajícím způsobem začleněn do funkce řízení rizik, compliance a vnitřního auditu. Výbor pro audit by se neměl exekutivním způsobem účastnit výkonu funkce řízení rizik, compliance a vnitřního auditu, ale měl by tyto procesy monitorovat, zdali jsou prováděny v souladu s příslušnými standardy a vnitřními předpisy daného subjektu upravujícími tyto procesy.

b) Výbor pro audit ze zákona o auditorech sleduje postup sestavování účetní závěrky a konsolidované účetní závěrky a předkládá řídicímu (statutárnímu) nebo kontrolnímu orgánu doporučení k zajištění integrity systémů účetnictví a finančního výkaznictví. Výbor pro audit by měl sledovat a hodnotit proces sestavování účetní závěrky nebo konsolidované účetní závěrky. Jeho role není v tomto procesu exekutivní. Výbor by měl monitorovat, zda

je zajištěno sestavení účetní závěrky nebo konsolidované účetní závěrky v souladu s příslušným rámcem účetního výkaznictví a v souladu s příslušnými vnitřními předpisy upravujícími vnitřní postupy pro její sestavení (pokud existují).

c) Výbor pro audit ze zákona o auditorech doporučuje auditora kontrolnímu orgánu s tím, že toto doporučení řádně odůvodní. Z pohledu povinného auditu je klíčovou rolí výboru pro audit jeho úloha v procesu určení auditora. U subjektu veřejného zájmu navrhuje auditora orgánu příslušnému určit auditora kontrolní orgán; přitom zohlední doporučení výboru pro audit. Navrhne-li kontrolní orgán jiného auditora než navrhovaného v doporučení výboru pro audit, je takový návrh povinen orgánu příslušnému určit auditora řádně odůvodnit, zejména uvede, z jakých důvodů se odchýlil od doporučení výboru pro audit. Takto formulované ustanovení plně respektuje princip „dodržuj, nebo vysvětli“. Před tím, než bude auditor navržen kontrolním orgánem ke schválení nejvyšším orgánem, měl by výbor pro audit posoudit auditorovu nezávislost a také případná ochranná opatření, která byla auditorem již přijata s cílem eliminace nebo snížení hrozeb ohrožujících jeho nezávislost vůči subjektu, ve kterém by měl provádět povinný audit. Při předkládání návrhu nejvyššímu orgánu by kontrolní orgán měl vysvětlit, zda se řídí možnostmi upřednostňovanou výborem pro audit, a pokud nikoliv, z jakých důvodů. Doporučení výboru pro audit by mělo obsahovat možnosti pro auditorskou zakázku a na základě náležitého odůvodnění uvádět, kterou z nich výbor upřednostňuje, aby bylo možné řádně přijmout rozhodnutí nejvyšším orgánem. Pokud jde o proces jmenování auditora u subjektů veřejného zájmu, zde se situace pro účetní období počínající 17. červnem 2016 poměrně změnil. Na proces jmenování auditora se plně uplatní postup stanovený *Nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 537/2014 ze dne 16. dubna 2014 o specifických požadavcích na povinný audit subjektů veřejného zájmu a o zrušení rozhodnutí Komise 2005/909/ES*, které stanoví pro subjekty veřejného zájmu zvláštní postup při určení auditora pro ověření účetní závěrky.

d) Výbor pro audit ze zákona o auditorech posuzuje nezávislost auditora a poskytování neauditorských služeb subjektu veřejného zájmu auditorem a projednává s auditorem rizika ohrožující jeho nezávislost a ochranná opatření, která byla auditorem přijata s cílem tato rizika zmírnit. Výbor pro audit ze zákona o auditorech sleduje proces povinného auditu a informuje kontrolní orgán o výsledku povinného auditu a jeho poznatcích získaných ze sledování procesu povinného auditu a jakým způsobem povinný audit přispěl k zajištění integrity systémů účetnictví a finančního výkaznictví. Vzhledem k existenci různých modelů správy a řízení, pro zjednodušení vztáhneme tuto činnost výboru pro audit pouze k obchodní korporaci. Zákonem povinností kontrolního orgánu obchodní korporace je vyjadřovat se k účetní závěrce nebo konsolidované účetní závěrce

Milan Novák
interní auditor
Vojenská zdravotní pojišťovna ČR

1. Výbor pro audit u Vojenské zdravotní pojišťovny ČR plní významnou, dvoujedinou roli, spočívající v dohledu nad kvalitou výkonu interního auditu a jeho přidané hodnotě v prospěch organizace. Na druhou stranu je výbor pro audit nezávislým orgánem, který v případech signálů upozorňujících na omezení nezávislosti interního auditu má svou významnou úlohu v postavení vůči vedení organizace a zajištění podmínek výkonu interního auditu v souladu s obecnými principy jeho fungování.

2. Od výboru pro audit očekávám věcné a na dostatečně odborné úrovni vedené jednání o všech zásadních problémech, vyskytujících se při výkonu interního auditu, ať je to jeho materiální, anebo organizační zajištění. Dále pak i případná doporučení ke zkvalitňování interního auditu na základě konkrétně hodnocených výstupů z jeho činnosti.

3. Především je to dobrá znalost problematiky interního auditu a s tím související předpisové základny, jako i schopnost aplikovat obecnou rovinu problematiky interního auditu na specifické podmínky a činnost, kterou jsou plněny hlavní cíle organizace, pro které byla zřízena.

a doporučovat ji ke schválení nejvyššímu orgánu. Úkolem výboru je odborným způsobem pomoci kontrolnímu orgánu při plnění této jeho zákonné povinnosti.

Při sestavování účetní závěrky nebo konsolidované účetní závěrky a provádění povinného auditu je nezbytné dodržet zejména tyto požadavky:

- členové řídicího (statutárního) orgánu musejí jednoznačně deklarovat svoji odpovědnost za sestavení účetní závěrky, statutární auditor deklaruje odpovědnost vedení obchodní korporace za sestavení účetní závěrky v souladu Mezinárodním auditorským standardem ISA 700 ve zprávě auditora,
- řídicí (statutární) orgán vzal v úvahu zprávy podávané během roku a další cenově citlivé informace pro veřejnost, zprávy podávané regulačním orgánům a informace požadované zákonem,
- řídicí (statutární) orgán udržoval funkční systém vnitřní kontroly a auditu, aby byly zabezpečeny investice akcionářů a aktiva obchodní korporace,
- členové kontrolního (statutárního) orgánu zhodnotili efektivnost systému vnitřní kontroly a auditu a podali o tom zprávu akcionářům; tato zpráva by měla pokrýt všechny kontroly, včetně finanční, provozní, kontroly dodržování právních a jiných předpisů a kontroly řízení rizika,
- členové řídicího (statutárního) orgánu podali zprávu o časově neomezeném trvání účetní jednotky spolu s doprovodnými předpoklady a omezeními,
- řídicí (statutární) a kontrolní orgán stanovil formální a průhledný postup, jímž se posuzuje, jak se aplikují principy finančního výkaznictví, vnitřní kontroly a auditu, a jímž se udržuje náležitý vztah se statutárním auditorem.

Úkolem výboru pro audit je monitorovat výše uvedené požadavky na povinný audit a doporučovat kontrolnímu orgánu nebo řídicímu orgánu vhodná opatření vedoucí k jeho řádnému fungování. Při této činnosti lze využít možnosti přímo informovat akcionáře. Za zavedení a fungování vnitřní kontroly obchodní korporace, systému řízení rizik a vnitřního auditu, sestavení účetní závěrky nebo konsolidované účetní závěrky a provedení povinného auditu je vždy odpovědná osoba určená příslušným právním předpisem, popř. účetní jednotkou.

Cílem činnosti výboru je monitorovat tyto procesy a zaznamenávat relevantní poznatky tak, aby byl schopen doporučovat kontrolnímu orgánu, popř. statutárnímu orgánu, případně změny v těchto procesech či systémech, a případně ve vnitřních předpisech, a tak napomáhat splnění požadavků kladených na tyto orgány zákonem nebo vnitřními předpisy.

Dalším úkolem výboru pro audit v procesu monitorování může být zjišťování případných pochybení osob, které jsou těmito procesy pověřeny, a upozorňovat na nedostatky v provádění těchto činností.

E. Výbor pro audit ze zákona o auditorech vyjadřuje se k výpovědi závazku ze smlouvy o povinném auditu nebo odstoupení od smlouvy o povinném auditu. Vzhledem ke skutečnosti, že právo ukončit smluvní vztah s auditorem se účetní jednotce přiznává pouze za některých okolností, zejména těch týkajících se nezávislosti auditora, je na místě, aby se výbor pro audit vyjádřil, i k těmto otázkám. Toto navrhované opatření se zakotvuje tak, aby byla naplněna reálná aplikovatelnost tohoto ustanovení zákona o auditorech.

S ohledem na přímou aplikovatelnost *Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 537/2014 ze dne 16. dubna 2014 o specifických požadavcích na povinný audit subjektů veřejného zájmu a o zrušení rozhodnutí Komise 2005/909/ES*, bude nezbytné se společně (regulátoři a adresáti práva) vypořádat s dalšími činnostmi výboru pro audit, které mu přisuzuje právě toto nařízení, jde o posouzení, zda bude auditorská zakázka předmětem přezkumu řízení kvality auditorské zakázky jiným auditorem, pravomoc výboru pro audit rozhodovat o pokračování provádění povinného auditu auditorem nebo schvalovat poskytování jiných neauditorských služeb (vůči auditorovi nebo uvnitř organizace), a dalších činností týkajících se výběrového řízení na jmenování auditora podle uvedené nařízení.

Výbory pro audit čeká tedy další část cesty při směřování k plné integraci do systému správy a řízení. Věřme, že prohloubením spolupráce všech zainteresovaných stran k tomu přispěje. ■

Prostor k vyjádření.

Bohuslav Poduška
Česká spořitelna, a.s.
ředitel útvaru interní audit

1. Základní úloha výboru pro audit, pokud je v organizaci zřízen, je vymezena v § 44 zákona č. 93/2009 Sb., o auditorech. V podmínkách České spořitelny, a.s., je výbor pro audit ustaven jako samostatný orgán společnosti, což osobně vnímám jako předpoklad pro efektivnější fungování corporate governance a současně pojistku k posílení nezávislosti funkce interního auditu. Pokud to mohu posoudit z vlastní zkušenosti, obecně je úroveň práce vý-

borů pro audit a jejich postavení v rámci organizací odlišné. Od toho se samozřejmě odvíjí i stupeň naplnění jejich poslání. Domnívám se, že velkou rolí ve zřízení těchto výborů stále hraje skutečnost, zda jsou tyto organizace povinné zřídit výbor pro audit ze zákona.

2. Osobně mohu konstatovat, že výbor pro audit v České spořitelně naplňuje nejen moje očekávání, ale také očekávání členů dalších orgánů společnosti. Kromě své základní úlohy, tzn. dohled nad procesem roční účetní závěrky a s tím související průběžná komunikace s externím auditorem, členové výboru pro audit mají zájem o informace z oblasti řízení rizik, z oblasti